

BULETIN INFORMATIV

Martie 2026

1 Martie - Ziua ZERO discriminare

În acest an, la 1 Martie, pentru al 12-lea an consecutiv, este celebrată Ziua „ZERO Discriminare” cu sloganul general „Oamenii pe primul loc”.

Fenomenul discriminării rămâne un flagel care continuă să afecteze societatea. Datele pentru 2025 au arătat că discriminarea a fost prezentă mai ales în câmpul muncii, accesul la bunuri și servicii disponibile publicului, educație și alte domenii, fiind determinată, în principal, de criterii precum sexul, vârsta, dizabilitatea și altele. Aceste constatări evidențiază că discriminarea a rămas un fenomen răspândit, în ciuda progreselor realizate.

De 1 Martie Consiliul îndeamnă societatea să se implice activ în combaterea discriminării și să contribuie la construirea unei societăți incluzive.

„Demnitatea umană nu este negociabilă, iar egalitatea nu este un ideal abstract, ci un drept fundamental al fiecărei persoane.

Discriminarea poate apărea în forme subtile sau evidente. Uneori se manifestă prin refuz, alteori prin indiferență, stereotipuri sau tratament diferențiat. Indiferent de formă, efectele ei sunt reale. Ea afectează încrederea, șansele, oportunitățile și, în cele din urmă, coeziunea societății noastre.

*O societate în care unii sunt excluși este o societate care își limitează propriul potențial.”, Ian Feldman
Președintele Consiliului.*

ACTIVITATEA ÎN CIFRE

SANȚIONAREA DISCRIMINĂRII

La data de 12 martie 2026, membrii Consiliului, în calitate de agenți constataori, au perfectat un proces-verbal contravențional în privința SRL „ART GARAGE”, în legătură cu comiterea de către persoana juridică a faptei ilicite prevăzută de art. 54² alin. (1) lit. a) Cod contravențional, constatată prin decizia emisă pe cauza nr. 161/25.

Consiliul a remis procesul-verbal cu privire la contravenție instanței de judecată competente, spre examinare în fond, cu recomandarea de a aplica sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 270 de unități convenționale.

CONSILIUL INTERVINE

DISCRIMINARE DIRECTĂ ÎN ACCES LA SERVICIUL DE ÎNGRIJIRE SOCIALĂ LA DOMICILIU PE CRITERIUL RELAȚIEI DE FAMILIE

Consiliul a examinat plângerea unei persoane în etate, cetățean al Republicii Moldova și al Federației Ruse, care locuiește de una singură, aceasta având grad sever de dizabilitate care a solicitat acordarea serviciului de îngrijire socială la domiciliu.

Consiliul a constatat că tratamentul diferențiat rezultă din imposibilitatea petiționarului de a anexa la cerere actul ce confirmă incapacitatea fiului major de a-și îndeplini obligațiile de întreținere și îngrijire, eliberarea acestuia depinzând de voința și capacitatea fiului care locuiește în Federația Rusă. Or, imposibilitatea obținerii documentului nu poate fi imputată petiționarului. Consiliul a decis că aplicarea criteriului existenței copiilor majori conduce la tratament diferențiat și la o sarcină excesivă pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități, afectând accesul la serviciul de îngrijire socială la domiciliu. Faptele constatate reprezintă discriminare directă în acces la Serviciul de îngrijire socială la domiciliu pe criteriul relației de familie.

CONSILIUL A PRESCRIS:

Direcției de Asistență Socială Botanica, în conlucrare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Medicală a Consiliului municipal Chișinău să preia din oficiu verificarea situației familiale a petiționarului, fără a transfera asupra acestuia obligația de a colecta acte de la copii sau alți terți, eliminând astfel sarcina excesivă și disproporționată asupra beneficiarului, pentru ca dumnealui să poată beneficia cât mai rapid de serviciul social de îngrijire la domiciliu.

CONSILIUL A RECOMANDAT:

Consiliului municipal Chișinău să analizeze și să inițieze demersurile necesare pentru modificarea Regulamentului-cadru al Serviciului de îngrijire socială la domiciliu, astfel încât criteriile de eligibilitate să fie conforme principiului egalității și standardelor europene, eliminând orice condiții discriminatorii legate de existența copiilor sau de calitatea relațiilor familiale și asigurând proceduri clare și nediscriminatorii pentru evaluarea nevoilor de îngrijire, astfel încât accesul la serviciu să fie determinat exclusiv de nevoia obiectivă de îngrijire.

DETALII

EGALITATE ÎN LEGISLAȚIE

ASIGURAREA COERENȚEI LEGISLATIVE ȘI A UNEI PROTECȚII EGALE, COMPLETE ÎMPOTRIVA DISCRIMINĂRII ÎN DOMENIUL MUNCII

Consiliul a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (garantarea drepturilor persoanelor cu statut de șomer care se deplasează în alt stat – cetățeni ai Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și ai statelor semnatare ale Acordului Schengen, precum și membrii familiilor acestora) (număr unic 180/MMPS/2026) și a formulat propuneri.

Modificarea propusă de legiuitor vizează, printre altele, includerea expresă a criteriului „orientare sexuală” în lista criteriilor protejate împotriva discriminării. Consiliul a constatat că lista criteriilor protejate din această lege este limitată și diferă de cea din legea-cadru în domeniul egalității, Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, care oferă o protecție mai amplă și exhaustivă împotriva discriminării. Din acest motiv, Consiliul a considerat că menținerea unor liste diferite în acte normative distincte nu este oportună.

Consiliul a recomandat armonizarea legislației prin trimitere expresă la Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, astfel încât interdicția discriminării să fie aplicată unitar pe toate criteriile prevăzute de legea-cadru. De asemenea, s-a propus reformularea unor articole din Legea nr. 105/2018 pentru a elimina enumerările restrictive și a asigura coerența normativă, inclusiv în ceea ce privește anunțurile și ofertele de muncă, care nu trebuie să conțină elemente discriminatorii.

ASIGURAREA APLICĂRII UNITARE A LEGISLAȚIEI PRIVIND EGALITATEA ÎN DOMENIUL MUNCII

Consiliul a examinat proiectul de lege privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a salariaților în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară (nr. unic de înregistrare: 182/MMPS/2026).

Proiectul propune sancționarea discriminării, intimidării sau obstrucționării reprezentanților salariaților și atribuirea competenței de constatare a acestor contravenții Inspectoratului de Stat al Muncii. În acest context, Consiliul a atras atenția că legislația existentă deja sancționează discriminarea în muncă prin art. 54² din Codul Contravențional, iar competența de constatare a faptelor de discriminare aparține Consiliului pentru egalitate, nu Inspectoratului Muncii. Consiliul a specificat că propunerea creează o suprapunere și incoerență juridică și a propus excluderea cuvântului „discriminarea” din cadrul lit. b) a art. 61¹ în redacția proiectului și completarea art. 54² al Codului Contravențional cu norme care să sancționeze faptele de discriminare săvârșite asupra reprezentanților salariaților de către un membru al organelor de conducere a întreprinderii ori de către o persoană care acționează în numele acestora.

EGALITATE ÎN LEGISLAȚIE

ALINIAREA CADRULUI NORMATIV LA STANDARDELE EUROPENE ÎN DOMENIUL NEDISCRIMINĂRII

Consiliul a analizat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (alinieră la cadrul normativ la standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității) (număr unic 212/MJ/2026) și a formulat observații și propuneri de modificare.

Consiliul a constatat că proiectul transpune doar parțial directivele UE relevante și necesită ajustări pentru a asigura coerență, claritate și eficiență. Printre principalele recomandări se numără:

Consolidarea cadrului conceptual: clarificarea noțiunilor precum discriminarea intersecțională, hărțuirea și înlocuirea termenului „instigare la discriminare” cu „ordin de a discrimina”.

Corelarea legislației: eliminarea neconcordanțelor între diferite acte normative (în special Codul contravențional) și clarificarea competențelor Consiliului pentru egalitate.

Îmbunătățirea mecanismului de sancționare: atribuirea competenței Consiliului de a constata și examina contravențiile, pentru a reduce procedurile anevoioase și a crește eficiența și efectul descurajator al sancțiunilor.

Simplificarea și unificarea procedurilor: propunerea unui mecanism procedural unic pentru examinarea plângerilor de discriminare și eliminarea incoerențelor privind termenele de prescripție.

Întărirea independenței Consiliului pentru egalitate: stabilirea unor proceduri clare de numire și revocare a membrilor Consiliului, precum și asigurarea resurselor adecvate și limitarea influenței executive asupra organizării interne.

Eficientizarea activității Consiliului: introducerea audierilor în formă scrisă, extinderea mijloacelor de probă admise și stabilirea unor termene procedurale clare.

Extinderea rolului Consiliului: implicarea obligatorie în procesele judiciare, dreptul de sesizare a Curții Constituționale și consultarea obligatorie în procesul de elaborare a politicilor publice.

Alte propuneri: scutirea de taxe judiciare și intrarea mai rapidă în vigoare a legii.

Consiliul a subliniat necesitatea unui cadru normativ mai coerent, eficient și aliniat la standardele europene, care să asigure protecția reală împotriva discriminării și funcționarea independentă și eficientă a instituției.

DETALII

EGALITATEA ÎN FOCUS

SESIUNE DE INSTRUIRE ÎN DOMENIUL EGALITĂȚII ȘI NEDISCRIMINĂRII

Membrele Consiliului, Carolina Bagrin și Gheorghina Drumea au desfășurat o sesiune de instruire pentru angajații Institutului de Standardizare din Moldova, dedicată promovării principiului egalității și prevenirii discriminării în mediul profesional. La instruire au participat 20 de angajați, care au avut ocazia să-și consolideze cunoștințele despre drepturile și obligațiile lor, cadrul legal aplicabil și mecanismele de protecție împotriva discriminării.

VIZITA ACTIVISTELOR DIN UCRAINA LA CONSILIUL PENTRU EGALITATE

Un grup de reprezentante ale Ukrainian Women Refugee Network „Female Support Force” a efectuat la 12 martie 2026 o vizită la Consiliul pentru a se familiariza cu activitatea instituției și a discuta posibilități de colaborare. Vizita a avut loc în contextul elaborării unui ghid practic destinat refugiaților și migrantilor, menit să faciliteze accesul acestora la drepturi și servicii în Republica Moldova.

DETALII

DIN AGENDA PUBLICĂ

INDEXUL EGALITĂȚII DE GEN 2026

Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare a lansat în luna martie ediția 2026 a Indexului Egalității de Gen, care indică un scor general de 61 din 100, în creștere ușoară față de anul precedent.

Raportul evidențiază o evoluție mixtă a egalității de gen în Republica Moldova: pe de o parte, reformele legislative au contribuit la creșterea participării femeilor pe piața muncii, în special prin flexibilizarea concediului parental și extinderea serviciilor de îngrijire a copiilor, ceea ce a dus la o creștere semnificativă a ratei de ocupare a femeilor cu copii mici.

Pe de altă parte, se observă regres în domenii precum politica și sănătatea. Reprezentarea femeilor în guvern a scăzut, iar dezechilibrele de gen rămân pronunțate în funcțiile de decizie. În domeniul sănătății, indicatorii sunt afectați negativ de creșterea mortalității masculine prin boli grave și de probleme legate de accesul și calitatea serviciilor medicale, inclusiv diagnosticarea tardivă. În completare, raportul semnalează o problemă majoră în domeniul percepțiilor și stereotipurilor, unde se înregistrează stagnare și chiar agravare.

Datele indică o polarizare socială accentuată, cu o pondere în creștere a opiniilor tradiționaliste: majoritatea respondenților consideră că rolul femeii este legat de familie și gospodărie, iar rolul principal al bărbatului este de a asigura veniturile. De asemenea, crește proporția celor care consideră că femeile nu ar trebui să participe în politică. Aceste percepții consolidează inegalitățile existente și contrabalansează progresele realizate prin reforme instituționale și legislative.

8 aprilie

Ziua Internațională a romilor

29 aprilie

**Ziua europeană a
solidarității între generații**